

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 225
Konu : A. İhsan KÖKTÜRK' ün
7/1741 Esas No' lu Yazılı Soru Önergesi

27.1.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 05.02.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3316 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Zonguldak Milletvekili Sayın A.İhsan KÖKTÜRK' ün 7/1741 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK

Cevabi yazı (3 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:

Başbakanlık

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN A.İHSAN KÖKTÜRK' ÜN
7/1741 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. *Zonguldak-Bartın-Karabük üçgeninde kalan ve içinde Devrek, Çaycuma, Yenice, Saltukova, Gökçebey, Hisarönü gibi büyük yerleşim merkezlerinin bulunduğu Filyos Vadisinde, Bakanlığınızca bölge ve havza bazında 1/50.000-1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planlarının yapılması konusunda bir çalışma bulunmakta mıdır?*

CEVAP 1. “Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı” Bakanlığımızca 2007 yılında onaylanmış olup; söz konusu plan, belirtilen yerleşim merkezlerinin bulunduğu Filyos Vadisi’ni de kapsamaktadır.

SORU 2. *Demiryolları, Limanlar, Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü tarafından Filyos Vadisi içinde yer alan “askeri bölge” nedeniyle hiçbir yatırımın yapılamayacağı açıklaması doğru mudur? Filyos Vadisi içinde sözü edilen “askeri bölge”, Bakanlığınızca yapılacak planlama çalışmalarına ve yatırımların yer seçimlerinin belirlenmesine engel midir?*

CEVAP 2. Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında, Filyos Vadisi içinde yer alan askeri bölge nedeniyle hiçbir yatırımın yapılamayacağı yönünde bir karar bulunmamakta olup, alt ölçekli planlama çalışmalarında Milli Savunma Bakanlığı ile koordineli çalışılması gerekmektedir.

SORU 3. *Bakanlığınız tarafından, Filyos Vadisindeki maliye hazinesine ait olan veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerin imar planları yapılmadan, kadastro ve mülkiyet sorunları çözülmeden ve parseller oluşturularak tapuya kaydedilmeden herhangi bir girişimciye tahsisleri mümkün müdür?*

CEVAP 3. Konut, sanayi, turizm, altyapı vs. amaçlı tüm faaliyetlerin planlı alanlarda gerçekleştirilmesi yasal bir zorunluluk olup; maliye hazinesi veya devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan arazilerin, çevre düzeni planları ile girişimcilere tahsis edilmesi söz konusu değildir.

SORU 4. *Filyos Çayının Karadeniz’e döküldüğü noktadan başlayarak Ankara-İstanbul karayoluna kadar olan ve Karabük iline doğru genişleyen bir koridorda, “ekonomik kararlarla ekolojik kararların bir arada düşünülerek” bu eko-koridorun en uygun kullanımı bağlamında yapılması gereken yatırım türleri nelerdir? Bölgenin kalkınması ve gelişmesi konusunda ana plan kararları ne şekilde tespit edilmiştir? Bu bölgede, örneğin termik santral veya çimento fabrikası gibi istihdam yaratmayan, buna karşın büyük çevre ve doğa sorunlarına sebep olan tesislerin yapılması Bakanlığınızca uygun görülmekte midir?*

CEVAP 4. Bakanlığımızca onaylanan “Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Çevre Düzeni Planı” ile; doğal, ekolojik ve tarihi değerlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması, turizm sektörünün geliştirilerek planlama bölgesi için ekonomik girdi oluşturması esas alınmış ve bu amaçla, belli başlı arazi kullanım kararlarının yanında, turizm koridorları, doğal çevre koruma statüsü öngörülen alanlar, ekolojik öneme sahip alanlar öngörülmüştür.

Filyos-Karabük koridorunun Gökçebey İlçesi’nden itibaren Karabük İli’ne doğru genişleyen kısımları yoğun orman ve biyolojik çeşitliliğe sahip bir bölgedir ve bu bölgenin bir kısmının doğal çevre koruma statüsü öngörülen alanlar olarak, bir kısmının ise ekolojik öneme sahip alanlar olarak korunması öngörülmüştür.

Diğer taraftan planlama bölgesinin sanayi sektöründe de gelişimini sağlaması gerekliliği göz önünde bulundurularak, Filyos Vadisi Projesi bölgenin ekonomik gelişimini sağlayacak en önemli unsur olarak ele alınmış, bu projenin devamlılığının sağlanması hedeflenmiş ve Bakanlar Kurulu'nun 03.11.2006 tarihli ve 2006/11566 sayılı kararı ile iptal edilen Filyos Serbest Bölge Alanı, Bölgesel Çalışma Alanı olarak ayrılmıştır. Böylece planlama bölgesinin 20 yıllık süreçte ihtiyaç duyacağı sanayi, depolama, konut dışı kentsel çalışma kullanımları vb. kullanımların büyük bir kısmının, Zonguldak İli sınırları içerisindeki Saltukova-Çaycuma arasındaki "Bölgesel Çalışma Alanı" olarak ayrılan alandan karşılanması sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, Planlama Bölgesinin doğal, ekolojik ve tarihi değerlerinin korunmasının bir ayağı olarak da bölgeye gelecek ağır sanayi taleplerinin (Rafineri, demir-çelik sanayi, deri sanayi, savunma sanayi, sınai ve tıbbi gazlar, petro-kimya sanayi, petrol depolama-dolum tesisleri, enerji santralleri) bir bölgede toplanmasının planlama disiplini kapsamında uygun olacağı düşünülmüş ve bu amaçla ağır sanayilerin de Bölgesel Çalışma Alanı'na yönlendirilmesi öngörülmüştür.

SORU 5. *Filyos çayının kanal içine alınarak tek yatak haline getirilmesi için Saltukova demiryolu köprüsünden Karadeniz'e doğru 4300 m'lik güzergahta DSİ Genel Müdürlüğü'nün kendi çabaları ile çalışmaların başlatıldığı basında açıklanmıştır. Bu durumda, Filyos Çayının 30.000 m'yi aşan güzergahının diğer bölümlerindeki ıslah çalışmalarına ne zaman başlanacaktır? Filyos Çayı'ndaki sade işinin ve ıslah çalışmalarının maliyeti ne kadar YTL'dir? Bu çalışmalar için bütçeye konulan ödenekler nedir? Taşkın önleme ve ıslah çalışmaları ve zaman, hangi yılda bitecektir?*

SORU 6. *Bol yağış alan yüksek dağlarla çevrili bölgenin en önemli özelliği, Filyos Vadisindeki toprakların ve suyun kontrol altına alınamamış olmasıdır. Üç büyük çayın ve irili ufaklı 55 derenin bulunduğu bölgede sular başıbozuk akmakta ve sel felaketi önemli kayıplara ve zararlara sebep olmaktadır. Türkiye'de şu an faaliyette barajı olmayan tek bölgenin Filyos Vadisi olduğu doğru mudur? Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, halen bölge içinde işletmeye açılmış herhangi bir hidroelektrik enerji tesisinin bulunmadığı belirtilmektedir. Bu konudaki yorumunuz nedir? Bölgedeki enerji projelerinin son durumu nedir? Bu projeler ne zaman ihale edilecek ve ne zaman gerçekleştirilecek ve işletmeye açılacaklardır?*

CEVAP 5,6. Filyos Çayı Mansap Kısmı Taşkın Koruma Projesi Planlama Raporu 2001 yılında hazırlanmıştır. Planlama Raporuna göre Kuruluşumuzca Filyos Çayında yapılması düşünülen toplam 64.318 m lik taşkın koruma seddeleri ile yukarı havzalarda yapılacak 15 adet depolama tesisinin tamamlanmasını müteakip, gerçekleştirilebilecektir. Sedde ve yatak genişliği boyutları depolamalı tesislerin gerçekleşmesiyle Filyos Çayında azalacak yeni feyzan debilerine göre projelendirilmiştir.

DSİ Genel Müdürlüğümüzce Filyos Irmağının Saltukova-Karadeniz arasında kalan kısmının taşkından korunmasının aciliyet arz ettiği tespit edilmiş ve ara çözüm çalışmalarına başlanmıştır. Menba projeleri tamamlanmadığı için bu kısımda doğal taşkın debilerine göre çalışılmasına karar verilmiştir. İlk etapta yapılacak olan kalıcı taşkın koruma seddelerinin inşaat alanlarını kuruya almak amacıyla 4.370 m'lik derivasyon kanalı açılmasına başlanılmıştır. Bu kısım için uygulamaya müstenit kati proje ihalesi yapılmış ve çalışmalarının 2008 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Geriye kalan yaklaşık 28 km'lik kısım için (Saltukova-Gökçebey arası) menba projelerinin tamamlanmasını müteakip başlanacaktır.

DSİ (Kastamonu) XXIII. Bölge Müdürlüğünün Filyos Irmağı ve Yan Kolları üzerinde geliştirmiş olduğu Hidroelektrik Enerji projelerinin tümüne Özel Sektörce başvuru

yapılmıştır. Filyos Irmağı üzerinde işletme veya inşa halinde HES projesi bulunmamakta olup, soru önergesine muhatap olan kısımda (Devrek-Karabük-Karadeniz arası) DSİ veya özel sektörce geliştirilmiş ve özel sektörce başvuru yapılmış olan 15 adet HES Projesi bulunmaktadır. 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yer alan 15 adet HES projesinin toplam kurulu gücü 164,10 MW olup Su Kullanım Hakları verildikten sonra Özel Sektör tarafından yapılıp işletileceklerdir.

SORU 7. Bakanlığımızca, Filyos Vadisi Projesi olarak adlandırılan bölgede, imar planlarının yapılmasına ne zaman başlanacaktır?

CEVAP 7. Bakanlığımız, 4856 ve 5491 sayılı Kanunlardan aldığı "havza veya bölge bazında 1/50 000 veya 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planlarının hazırlama, hazırlatma ve onaylama" yetkisi çerçevesinde; sadece üst ölçekli plan yapma yetkisine sahip olup, Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı bu kapsamda onaylanmıştır. Bu plan ile Filyos Bölgesinin de içinde bulunduğu koridor "Planlama Alt Bölgesi" olarak belirlenmiş olup, bu alt bölgenin 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu kapsamında ilgili Valilikçe, alt bölge olarak belirlenen alanların dışındaki alanların alt ölçekli planları (imar planları) ise ilgisine göre belediyeler veya valiliklerce yapılacaktır.

SORU 8. Filyos Çayının Karadeniz'e döküldüğü noktada, geri planda yığılacak tesisler ve öngörülen işletmelerdeki ürünlerin ihracı ve girdi ithalatı için yıllardır planlanan "25 milyon tonluk liman projesi" hangi aşamadadır? Bugüne kadar yapılmamasının gerekçesi nedir? Bundan sonra yapılma süresi ve olasılığı nedir? Bölgemiz bu projeye büyük önem vermekte ve Liman yerine termik santral yapılması gibi seçeneklere büyük tepki göstermektedir? Bu durumda, istihdam yaratacak, işsizliği önleyecek ve iç göçü durduracak projelerin gerçekleşmesi istenmekte ve hepimizce arzu edilmektedir. Bu alanda yapılacak tesisler için bölgedeki belediyeler ve muhtarlıklar yanı sıra ticaret ve sanayi odaları, sendikalar, dernekler, mühendis ve mimar odaları ve diğer sivil toplum kuruluşlarının öneri ve görüşlerine de başvurulacak mıdır?

CEVAP 8. Filyos Limanı, Filyos Vadisi Projesi'nin en önemli ayağını oluşturmakta ve bu projenin tamamlayıcısı olarak görülmektedir. Bu kapsamda, "Filyos Limanı" ve "Liman Gerisi Alanı", Bakanlığımızca onaylanan Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'na bölgenin kalkınmasına destek sağlayacak arazi kullanım kararı olarak yansıtılmış olup; Filyos Limanının yapım işi, DLH Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetki alanında kalmaktadır.